

Naročnina: doma na skúpní naslov mesečno 2 D., na posameznoga 2 Din. 50 par.

V inozemstvo mesečno 6 Din. Z M. Listom, M. Ogračekom i kalendárom letno 100 Din.

Plaćati se mora bar mesečno naprej.

Štev. položnice 11806.

Rokopisi se ne vračajo.

NOVINE

SLOVENSKE KRAJINE

Vredništvo v D. Lendavi hš. 67, uprava v Črensovcih, Slov. Krajina.

Cena oglasov: cela stran 800 Din., pol strani 400 Din., i tak nižje. „Poslano“ i med tekstem vsaka reč 2 Din. Mali oglasi do 10 reči 5 Din., više vsaka reč 1 D. 50 p., i oglasna taksa posebi. Popust po dogovori.

Peti september je tu.

V nedelo bo vsa naša krajina na prosvetnom tabori v Soboti.

Kak hitro se je približao čas našega velkoga prosvetnoga tabora v Soboti. Skoro nemre mo vervati, da nas loči samo ešče eden dober teden od toga dneva. Zato te teden porabimo samo za to, da bo te naš tabor kem lepši i veličastnejši. Naš namen je, da na našem tabori v nedelo pokažemo sami sebi i sveti, da nas je vnogo. Da je naša krajina v istini krščansko i slovensko-narodno i jugoslovansko čüteča. Da se ne bojimo nikoga, da znamo vküp držati i da smo vdani svojim voditelom. V nedelo bomo pokazali, da je naša krajina ravno tak slovenska i ravno tak zavedna, kak šterikoli drügi slovenski kraj. Da je naše lüdstvo ravno tak zrelo i ravno tak navdušeno za vse, ka je lepo i dobro, kak lüdstvo drügh pokrajin naše slovenske domovine, gde se je letos že nešteto veličastnih narodnih i prosvetnih taborov vršilo.

Ka bo v nedelo vse v Soboti?

V nedelo se zberemo v Soboti vsi, ki smo krščanskoga mišljenja i slovenskoga čütenja, da poprosimo dobroga Boga, vladara sveta i gospodara narodov, da blagoslovi naše trüde i naše delo, da nam da svojo pomoč i moč, da da bomo živeli vsigdar tak, kak je njemi po voli. V nedelo se zberemo, da se v božem imeni sküпно z našimi voditeli i našimi prijateli iz drüge strani Müre poveselimo i damo poguma za bodoče delo.

Zbirati se začnemo ob 8 vöri zajtra

v cerkvenoj vulici pred sodiščom i po celoj vulici. Vsa drüštva s svojimi zastavami i muzikami naj bodo ob 8. vöri že v Soboti v cerkvenoj vulici, gde njim reditelje določijo mesto. Ravnotak se zberejo v toj vulici že ob 8. vöri, biciklisti z okrašenimi bicikli i konjeniki i se postavijo na tisto mesto, štero njim reditelje odredijo. V toj vulici se zberejo vsi tisti, šteri se pod sküpnim vodstvom vdeležijo obhoda po mestu. Zavolo reda, se morajo vse sküpine i vsi posamezniki strogo pokoravati reditelom i se mora vsakši postaviti na tisto mesto, štero njemi reditelje določijo.

Ob 9. vöri bo sprejem min. g. dr. Korošca i drügh odličnikov.

Posebna počastitev za našo krajino i naše lüdstvo bo to, da se našega tabora osebnv vdeleži sam voditeo slovenskoga naroda, minister za notranje zadeve g. dr. Korošec. Sprejem g. ministra bo v cerkvenoj vulici, kam se pripela z autom. Dragoga visikoga gosta, kak tüdi vse odličnike, šteri pridejo z njim, bomo srčno pozdravili. Da pri sprejemi ne bo stiske, ponovno prosimo vse vdeležence, da se strogo držijo navodil reditelov i da vsaki naj stoji na tistom mestu, štero njemi reditelje določijo. Po sprejemi dr. Korošca i odličnikov se začne v redi, kak ga določijo reditelje,

obhod po mestu

na kraj, gde bo boža slüžba i taborsko zborovanje. Vsa drüštva i sküpine pod sküpnim vodstvom bodo šli po vrsti, kak to določijo reditelje, po Aleksandrovoj i Radgonskoj cesti v park, gde bo pod milim nebom boža slüžba i zborovanje. Prosimv vse, da se pri tom obhodi, šteri bo stopao mimo našega voditela dr. Korošca i odličnikov, vsi strogo držijo reda i navodil reditelov, da bodo vsi najbolši vtis lahko odnesli z našega tabora. Konjeniki, biciklisti, člani fantovskih odsekov v uniformaj, ali pa samo v belih srakicaj z zelenimi kravatami, gasilci, narodne noše, muzike, sküpine mož, dečkov i deklin, zastave, vse bo melo v obhodi svoje mesto, kak to določijo reditelje i vsakši naj se svojega mesta točno drži, da bo obhod kem lepši i veličastnejši. Vse te sküpine bodo v lepom redi stopale v park, gde bo na posebnom, za to pri pripravlenom

prostori ob 10. vöri škofovska meša pod milim nebom.

Med sv. mešov bo mešani zbor popevao cerkvene pesmi, kakši dve pesmi bo pa zaspevalo vse naše lüdstvo na tabori, med šterimi bo naša lepa starinska pesem „Marija nebeska kralica“. Po sv. meši bo cerkveni govor, nato se pa začne

taborsko zborovanje.

Taborsko zborovanje bo glasna i javna manifestacija krščanskoga mišljenja i slovenskoga čütenja našega lüdstva. Na tom zborovanji bo govoro voditeo slovenskoga naroda g. minister dr. Korošec i drügi odlični naši govorniki. Na tabori se bomo z ednim tüdi spominali z vseh naših dragih domačih, šteri se te den ne bodo mogli z nami vküp veseliti na našem tabori, zato ka je nje naše siromaštvo odgnalo na delešnja sezonska dela. Med taborom bo igrala muzika i bodo popevali pevci.

Po tabori bo domače veselje

v parki, gde se bo vršilo taborsko zborovanje, bo vse preskrbljeno, dá lahko dobijo zborovalci v sencu pod drevjom za fal penoze kaj za jesti i piti, muzika i popevanje bo pa dobro volo vsem ešče povekušalo.

Po železnici polovična vožnja.

Nesmimo pozabiti, da je 5. septembra nedela i da majv vsi, šteri morajo potüvati na tabor z železnicov, pravico do polovične vožnje. Na svojoj domačoj postaji küpijo celo nedelsko karto do Sobote i s to v potom kšenko nazaj domov odpelajo. Polovična vožnja vala od sobote opoldneva naprej pa do pondelka opoldne. Pri blagajni mora samo povedati, da šče meti nedelsko ali izletniško karto za tabor v Soboti. Za naše lüdstvo, šteri bodo potüvali z Goričkoga, bo preskrbljeno, da bo zadostno število vagonov, da bodo vsi meli v železnici najlepše mesto.

Zato pa, v nedelo petoga septembra

vsi v Sobotu na tabor Slovenske krajine, gde se po dugšem vremeni v božem imeni združimo i sküпно poradüjemo vsi bratje i sestre naše lepe goričke, ravenske, dolinske i tüdi tam prek Müre Slovenci. To bo den naše prave slobode, štero smo vsi že tak dugo čakali. Pri toj priliki pokažemo sveti, da pri nas šče žive verno krščansko lüdstvo, štero v svojem siromaštvi zna visiko ceniti svoje voditele.

Prekmurska kulturna slavnost.

Prekmursko muzejsko društvo bo dne 12. septembra 1937. proslavilo desetoletnico rojstva pisatelja Mikloša Küzmiča in osemdesetletnico rojstva narodnega buditelja dr. Franca Ivanocya. Pri tej priliki bo odkrilo prvemu spominsko ploščo, drugemu pa nagrobnik, oboje pri Sv. Benediktu v Kančovcih. Pričetek slavnosti ob desetih dopoldne.

Vabimo predvsem članstvo, dalje vsa kulturna društva, ki nam naj prijavijo svoje zastopnike ter vse, ki hočejo z nami obuditi spomin na zaslužna moža, da se udeležijo slavnosti. Kdor se želi udeležiti skupnega kosila ter avtovožnje iz M. Sobote v Kančovce, naj se do 5. sept. prijavi Mirku Štublju, učitelju v M. Soboti. Posebna vabila se ne bodo pošiljala.

Našim v Franciji na znanje.

Dragi izseljenci! Edina naša tolažba je pri Bogi v tüjini. Pridimo zato 12. septembra k njemi i se združimo ž njim v Tigy. Te den nas bodo spovedavali od 7 vöre naprej g. Orešnik Franc, slovenski dühovnik, ob 11 predga i sv. meša z sküpnim sv. prečiščavanjom, potom fotografiranje i sküpní obed. Večernice ob 3. Spevale se bodo naše lepe slovenske pesmi. Ki so bliže k Tigy, se že v soboto lejko spovejo večer ob 8. Ki šče meti sküpní obed na farofi, naj se mi javi do 9. septembra. Marija naj vas dosta pripela!

FARKAŠ ANICA, Chatean Gaillard Tigy Loiret.

Ka bi prosili mi od davčne oblasti.

Prosimv srce za naše ponesrečeno lüdstvo. Ne paragrafov, nego srce. Za koj se ide. Povoden je napravila grozne kvare v našem kraji. Občine so prijavile te nesreče i davčna oblast je prijave zavrnila iz razloga, da neso se v osmih dnevaj vložile. Potem se zahteva od vsakoga ponesrečenoga, da vzeme — se zna za penoze — vö posestni list, odnosno da številke svojega zemlišča naznani, ka je pa nemogoče brez posestnoga lista. Siromak nema na sol, na posvet penez, je vdarjen desno i levo, krumplin njemi je zagnilo, ka je glavna hrana njegova, repa se mora znova sejati, proso je zažutilo, hajdina kümrava, tikvi i cukovica v vnoгих mestaj zagnilile. Kde vzeme takši siromak, ki ma komaj pol oraleka agrarne zemle i nikših sredstev za preživlanje, zdaj penoze za potrebne štemplne i drüge tiskovine.

Prvo zato, ka prosimo od davčne oblasti je, naj ta ma smileno srce i naj javi uradno na finančno direkcijo, da je veliki deo ponesrečenoga prebivalstva tak siromaški, da si nemore spraviti zahtevanih številok od svojega posestva.

Drügo, ka nam je čast javiti davčnoj oblasti, je to, da čas povodni ne dobro določila. V uradi gotovo nega povodni. A naj bi gospodje od davčne uprave šli vö na njive, travnike, ne vemo jeli bi sploh mogli nazaj, teliko vode, blata je ešče na njih. — Povoden ešče trpi. Od 1. avgusta do dnes povoden ešče trpi. Mi bi bili veseli, če bi samo osem dni trpela. Ešče trpi. Včeraj sem srečao poznanca, toje bilo 21. avgusta, vsega mokroga i ga pitao, kakši si pa to? Pa mi odgovori, da je ešče sama voda po senožetaj i siromak je meo hlače podsükanek prek kolen i ober kolen ešče bedre vse mokre. Na poti med njivami, tak zvonom koniki, na zdignjenom, brežastom mestu je teliko vode, da se človek komaj skoz preriva. Na banovinskoj cesti Črensovci—Turnišče, kda je bilo tisto nesrečno klanje v Turnišči i so lüdjé šli na senje i domo iz senja, to je bilo avgusta 12., so mogli lüdjé na večih mestaj po vodi gaziti na banovinskoj cesti. Zato pa ponavljam, da povoden ešče trpi i prosimo davčno oblast, naj ide lüdem na roko, naj javi veliko sküпно nesrečo finančnoj direkciji i da je povoden ešče izda, ar je samo tista voda otekla, štera je bila na visikih cestaj, na niskih cestaj pa je ešče izda vnoگو, na njivaj, travnikaj pa vse puno, da sploh nemogoče na većino njiv i travnikov v našem lendavskom srezu. Vüpamo se, da se naša prošnja bo poslušnola.

Poplavenci.

Ka pravite na to?

Na Petanjkih se že dugo dela most prek Müre pa šče nega viditi niti ednoga stebra; v Soboti pa se že dela več let bolnica pa nega viditi tü niednoga cigla, šteroga bi što pripelao za novo bolnico. Ali so to ne samo večne oblübe, z šterimi nas vlečejo? Poglednite na Štajersko, na Kranjsko, kelko se tam dela. Kak dugo šče bomo čakali na vresničteveh večnih oblüb? Ka pravite na vse to g. urednik? — Sin Slov. krajine v nekom mestu v Sloveniji.

KA PA NA TO? V Lendavi so preminochi četrtek večer neštérni jakv dobre vole bili i se med se bom dobro razmili. Proti petek jütri so se pa sprijajali. Eden narodno zaveden je svojega prijatela yse skotao po prahl na glavnoj vulici. Gda je te malo k sebi prišao, je odbežao v spodnjo vulico i se tam skrio v edno hišo pred vročekrvnim mogočnjakom. Ali je to bratstvo? Jeli oblast zna kaj za to? Ka pravite na to?

40 Din. za demonstracije

so plačivali sovražniki zdajšnje vlade osebam, ki naj kričijo proti vladi i proti konkordati i naj razbijajo po mestu. To se je zgodilo v Sarajevi, gde so aretirani demonstranti povedali, da so bili podküpleni. Dognali so tüdi, da so demonstranti šteli vdreti v pošto v Sarajevi i jo šteli ropati, ar so znali, da je v blagajni bilo par deset milijon dinarov. — Opozicijonalcu so lahko gizdavi na takše, od svoje strani plačane borce proti konkordati i vladi.

Politični pregled.

Portugalska. Portugalska vlada je naročila v Čehoslovaškoj municijo. A češka fabrika, čeravno je portugalska naprej plačala strlivo, toga ne izdelala, pač pa je izdelala strlivo za komunistično vlado v Valenciji, štere naročitev je poznej prišla. Zatoga zrocka volo je Portugalska pretrgala dipomatske zveze z Čehoslovaškov. Isto nameni napraviti Nemčija.

Italija. Mussolini je držao po končanih vojaških orožnih vajaj velikanski govor v Siciliji, šteroga je radio odneso po vsem sveti. V tom govori povdarja boljše razmerje z Jugoslavijov i ka ne dovoli, da bi se komunizem prikradno v Srednjoj Evropo i Sredozemskomi morji, to garantira tüdi Nemčija.

NEDELA po risalaj petnajseta.

Evangelij (Luka 7). Tisti čas šo je jezuz v varaš, ki se zove Naim i šli so z njim vučenicke njegov i vnožina velika. Gda bi se pa približavo k varaškim vratam: dvoje mrtveca so vō nesli jedinoga sina Matere svoje: i ona je bila dovica i z njoj varaška vnožina velika. Štero gda bi vido Gospod, smilivao se je nad njov i pravo je njej: Ne joči se. I pristopo je i dotekno se je škrinje (oni pa, ki so ga nesli, stanoli so) i veli: mladenec, tebi pravim, stani gori. I gori se je opravo, ki je bio mrtev i začeo je gučati. I dao ga je materi njegovoj. Obišao je pa vse strah i zvišavali so Boga, govoreći; ka je veliki Prorok gori stano med nami i ka je Bog pohodno lüstvo svoje.

Razgled po katoličanskem sveti

Okrožnica Pija XI. „Divini Redemptoris“ o brezbožnem komunizmu. — *All se res Cerkev sama ni ravnala po teh naukih?* 36. Toda so vražniki Cerkve, četudi priznavajo modrost njenih nauk, očitajo, da se sama ni ravnala po teh naukih, zato iščejo drugih potov. Kako je ta očitek neosnovan in krivičen, dokazuje vsa zgodovina krščanstva. Da omenimo le to in ono, je krščanstvo prvo na tako določeno in popoln način, kakršen je bil prejšnjim dobam nepoznan, proglasilo pravo bratstvo vseh ljudi kateregakoli rodu ali stanu, kar je nedvomno mogočno sodelovalo, da se je odpravilo suženjstvo in sicer ne po krvavih uporih, ampak po notranji moči tega nauka, ki je po njem rimska patricinja svojo sužnjno objela kot sestro. Krščanstvo, ki nas uči, da molimo božjega Sinu, ki je iz ljubezni do ljudi postal človek, tesarjev sin in tesar (prim. Mt. 13, 55; Mr 6, 3), je dalo prav s tem človeškemu delu pravo čast, tistemu delu, ki je bilo tedaj tako prezirano, da je celo Ciceron, sicer pameten in dosti pravičen, prevzel splošno mnenje svoje dobe in zapisal besede, ki bi se jih dandanes vsak sociolog sramoval: „Vsi rokodelci se bavijo z nečastnimi opravili, saj v delavnici ne more biti nič plemenitega“ (De offic. I. c. 42).

37. Oprta na ta načela je Cerkev prenovila človeško družbo; po nje vplivu so nastala čudovita dela ljubezni, potem mogočne korporacije rokodelcev vsake vrste, ki so jih sicer pristali liberalizma v prejšnjem stoletju kot srednjeveška zasmehovali, ki pa dandanes vzbujajo občudovanje in jih že v več deželah skušajo na sodoben način oživiti. In ko so drugačne struje ovirale nje zveličavno delo in slabile je moč, ni Cerkev nikdar nehala svačiti pred zmotami. Naj samo spomnimo, s kakšno neustrašenostjo in vztrajnostjo se je Naš prednik b. s. Leon XIII. boril za asociacijsko pravico delavstva, ki jim jo je gospodarski liberalizem v najmočnejših državah, čim se je okrepil, skušal vzeti. Ta moč krščanskih nauk je tudi v naši dobi brez dvoma večja, kakor se pa nekaterim zdi, zakaj ideje gospodujejo nad dejstvi, dasi ne morejo vsi tega zlahka presoditi in premeriti.

38. Po vsej resnici se more reči, da Cerkev kakor nje božji Ustanovitelj hodi skozi svojo dobo „delež dobre“ (prim. Apd 10, 38). Ne socializem ne komunizem se ne bi tako širila, ko bi ne bili tisti, ki vladajo narodom, prezirali nauk in materinskih opominov Cerkve. Toda oprijeli so se načel liberalizma in tako zvanega laicizma in so po teh varljivih načelih urejali države. Na prvi pogled se je sicer zdelo, da so izvršili nekaj velikega, toda kmalu so videli, da se vse, kar so ustvarili, polagoma ruši, kakor se mora sploh vse zrušiti, kar ne sloni na edinem vogelnem kamenu, ki je Kristus. (Dalje)

Sedem čudežnih ozdravljenj v Lurdi. Te dni so se vršila romanja k svetišči čudodelne Matere bože v Lurdi na Francoskom. Priromalo je tudi nad 300 betežnikov. Nešterne od teh so mogli nositi na nosilnicaj, ar so tak betežni bili. Tej betežniki so pri čudodelnoj Materi božoj z vročimi molitvami prosili pomoči. Gda se je izvršio blagoslov z Najsvetejšim, je 7 težkih betežnikov ozdravilo. Vsi slučaji so bili taki zdravniško preiskani i so potrdili, da je to ozdravljenje čudežno.

Prosvetno-narodni tabor v Kobilji.

Veličastna manifestacija za vero, državo i narod.

Kobilje, naša zadnja slovenska postojanka na vzhodni meji pri madžarski državi je preminoco nedelo doživel veliki den. Prosvetni tabor, ki bi ga lahko zvali tudi za „narodni tabor“, je pokazao, da smo vsi verni katoličanci, dobri Slovenci vdani Jugoslaviji.

Cerkvena slavnost.

V soboto popoldnevi i večer pred taborom je bila spoved za vse vernike v Kobilji i se je nadaljevala v nedelo. Ob sedmoy vori so bile večernice. V nedelo je pri ranoj meši vekši deo Kobiljančarov pristopilo k sv. obhajili, 330 po števili. Posebno lepo je bilo videti, kda so dečki zdaj se nastavlajočega prosvetnoga društva v Kobilji dvakrat napunili obhajilno mizo i so v najlepšem redi sprijali sv. obhajilo.

Čeravno ka je bilo vreme skrajno slabo, ves čas so oblaki strašili z dežjom, se je vseedno do velke meše zbralo dosta ljudi iz zvünskikh krajov. Do 2000 ljudi z domačimi vred se je vdeležilo slavnosti na Kobilji te den.

Ob desetoj vori se je začnola glavna služba boža s predgov. Sv. meša, pri šteroj so dvorili domači g. kaplan i dva bogoslovca, je meo preč. g. *Camplin Ivan*, ki je ves čas pomagao spovidavati. Pri obeh meši je bilo lepo slovensko ljudsko petje, nad šterim so se vsi zvünski jako čüdivali. Ne so vervali, da v Kobilji, gde je pred dobrim letom bilo še madžarsko popevanje, znajo tak lepo i mogočno spevati slovenski.

Zbiranje fantovskih odsekov. Potek tabora.

Včasi popoldnevi so od vseh krajov lendavskoga i tudi sobočkoga sreza v velikih skupinaj začnoli prihajati navdušeni i neustrašeni dečki pa može naših prosvetnih društev. V dobro vrejenoj vrsti, s pesmijov na vüstaj i z zastavami so prikorakali bogojančarje — 50 po števili, — včasi za njimi beltinčarje i nato iz Črensovec — vseh vküper nad 120. Posebi so se postavili strehovčarje, ki so se pripelali na lepo okrašenih biciklinaj. Vse te goste je navdušeno sprejela i pozdravila kobiljanska fantovska četa z godbov. Akademsko društvo „Zavednost“ je zastopao akademik g. Novak. Sobota je poslala posebnoga zastopnika. Zastopani je bio tudi fantovski odsek v Martjancih.

Prva točka popoldnešnjega sporeda je bio obhod po Kobilji z zastavami i z godbov na čeli duge vrste združenih vseh fantovskih odsekov. Za fantovskimi odseki je korakala ešče dugša vrsta lüstva. Daleč naokoli je odmevala dobro znana himna i pesem „Hej Slovani“. Med mnogimi živoklicami našemi slovenskimi voditelji dr. Korošci i „Živio Slovenci“... je ko-

rakala četa skoz slavoloke z napisi kak na primer: „Mi hočemo povsod Boga, Pozdravljena mladina, K božjemu soncu dvignimo krila itd.“ Nazaj idoč je vrsta vkorakala naravnoč v cerkev k večernicam i pela pesem „Povsod Boga“. Pri večernicaj je sodelovalo 8 duhovnikov i bogoslovcev. Bile so pete litanije z odpevanjom. Sto let — do lanskoga leta — je kraljevala v kobiljanskoj cerkvi madžarska pesem, zdaj pa je mogočna slovenska pesem pokazala, da je to slovenska zemla.

Po večernicaj je g. *Ivan Zelko*, dobrovniški kaplan, otvoril zborovanje. V kratkih rečaj je povdaro sledeče: Vküper smo prišli, da skupno prisegnemo vernost Bogi; prisegnemo, da ostanemo verni veri naših očetov. Namen tabora pa je tudi vtresti v nas vernost do svojega slovenskoga naroda, do svoje slovenske matere. Sposhtüvati ščemo tudi svoje narodne svetinje i to zavolo toga, ar Bog zapovidavle pošhtüvati očo i mater. Nato je govoro glavni govornik kobiljanskoga tabora.

Govor g. IVANA CAMPLINA, tajnika Prosvetne zveze v Maribori.

(Samo glavne misli njegovoga globoka govora prinašamo).

„Stojimo na zgodovinskij zemli. Pred davnimi stoletji je stala tu na kobiljanskoj zemli cerkev sv. Martina (14. stoletje) i je duga stoletja cvelo versko življenje. Pa prišeo je neprijateo — Törki — i vničeni so bili stoletni sadovi. Tu na zgodovinskij zemli smo se zbrali na tabori, da manifestiramo svoje krščansko osvedočenje. Zbrali smo se na meji kak stražari, da tu pokažemo svojo pripadnost k slovenskomi narodi i manifestiramo za Jugoslavijo, gde smo Slovenci združeni v svojoj narodnoj državi.

Zbiramo se na taborih, da se skupno okrepimo v borbi za svoje ideale. Kajti v skupnosti je posebna moč. Bio je krao, ki je na smrtnoj posteli k sebi pozvao sine. Dao je najstarejšemi palico i njemi velo, naj jo potere. I sin jo je potro. Nato je stari krao vzeo več palic i je vküp zvezao pa dao nato sini velež njemi, naj potere. Ne je mogeo potreti. — Tak tudi nas nihče ne stere, če se bomo skupno borili za svojo stvar.

Stojimo na zgodovinskij zemli. Kak je pred sto letmi slovenskoj zemli pretila pogübelnost od Törkov, tak nam dnes preti rdeča nevarnost — komunizem. Zato se pa zbiramo okoli bele hostije i opojnoga vina, ki sta nam porok naših večnih oblüb, ki jih nihče drugi nema kak mi katoličanci; oblüb, šterih istinitost naše zdajšnje oči ne prenesejo, da bi jo mogli gledati... Zavolo teh oblüb se mi borimo do skrajnosti i smo pripravljeni dati tudi življenje za vero.“

† **Dr. Franc Ivanocy:**

Iz naše dävnine.

Sobota je tudi jako stara fara krajine, štere zgodovina séga nazaj v čas kralöv iz Arpádove hiže. Za popis te zgodovine bi bilo potrebno preiskati arhiv györske püšpekije, pa tudi pisma v vatikanskom arhivi, štera so delno ešče ne objavlena i dostokrat vsebuejo važne podatke. Vse to bo naloga bole po znanosti žejajočega časa, gda bo prilika i mogočnost, popisati zgodovino starih far püšpekij. V tujini že nega najmenše püšpekije, štere zgodovina ne bi bila popisana i štere duhovniki ne bi dobro poznali delo i uspehe svojih prednikov. To je ne samo s stališča znanja potrebno, liki važno tudi kak vretina vzorov, iz štere lejko dobiva moč v svojih borbah ne samo edna plemenita pa idealna düša.

Človečanstva i naroda prišestnost zagotövi i zbolša v prvoy vrsti resno preiskavanje zgodovine preminocnosti. Če šteri narod ali zavolo lastivne zmote ali sile prilik odide s tiste podlage, v šteroj je glöboko pognalo korén njegovo bistvo, te si je sköpao grob. Pa to se ne dogäja tak samo v živle-

nji narodov, liki tudi z vsemi tistimi ustanovami, štere mäjo v življenji človeštva vodilno mesto. Odtéc šhäja, da je vezdäšnja vidljiva glava Cerkev, päpa Leon XIII. tudi priporočao človečemi dühi včenjë zgodovine i na zgodovinsko-modroslovnoj poti želé pripelati v zmotaj blodéče človečanstvo nazaj na pot istine. Globoko preiskavanje zgodovine z nepremagljivim jasnim mišljenjom žené človeka proti istini, ka tak nevtaljivo svedöči v zadnjih 50-ih letaj življenje glasovitih spreobrnjencov. Niti je nigdar ne bilö tak potrebno modroslovno raziskavanje zgodovine, kak v našoj dobi, gda se je pisanje zgodovine spravilo na najbole zmotno pot i si stavla za düžnost dostokrat hvaliti največke zmotnosti.

Zavolo pomenkanja zanesljivih pisem dnes od starinske zgodovine sobočke fare nemrem spregovoriti i se morem zadovoliti s popisom zanimive stare cörkvi.

Cerkev je starijska gotska zidina, štere posebnost je, da je masivni tören postävleni nad svetiščom, kakšega sem podobnoga nindri ne vido.

Smer cerkve je, kak pri starih cerkväj, obrnjena od ishoda proti zahodi; proti zahodi je portal (dveri), proti ishodi pa svetišče i mogočno

GLASI. SLOVENSKA KRAJINA.

Lendava. 10-letnico mešništva so obhajali naš gospod plebanoš B a k a n Štefan i njihovi prijatelja g. Kolenc Franc, katehet v Maribori i g. Lužević, kaplan v Slivnici pri Maribori. Po zahvalnoj sv. meši, ki so jo opravili g. Kolenc Franc, so g. plebanoš pogostili svoje prijatele. Popoldnevi so naši gg. jubilanti šli h Kolenčovim goricam, kde so jih gostolüбно sprejeli mati g. Kolenca. Sküpne obletnice so se zavolo zadržanosti ne mogli vdeležiti g. Strnad, kaplan v Novi cerkvi. Tudi mi želemo vsem trem gospodom. naj jim Bog da včkati se 25. i 50. obletnice mešništva i prosimo Boga, naj jih v duhovniškoj službi obilno blagoslavla.

Fantovski prosvetni tečaj se je vršo v Soboti v Martinišči 14. i 15. avgusta. Vdeležilo se ga je nad 20 dečkov naše krajine; vsi do velikim zanimanjem sledili izvajanjom znanih soboških prosvetnih delavcov, predsednika „Zavednosti“ i tajnika P. Z. iz Maribora. Tečaj je organizirala SKAD „Zavednost“. Kaj takšega bi si šče večkrat želeli.

Tišina. Od nas bo v nedelo le kaj vse oðišlo v Soboto na tabor, s takšim navdušenjom se vsi pripravlammo. Da bo prosvetni tabor nekaj lepoga i hasnovitoga za nas i za našo krajino, smo včasi spoznali že iz toga, gda so tudi naš g. dekan tak navdušeni za njega i gda se vsi naši najbolši možje i voditelji društev z največjim veseljom pripravljajo, da se naj naša fara v kak največšem številu vdeleži tabora. Biciklistov, članov društev kak tudi ženskih i moških vdeležencov po prišlo od nas telko, da se vüpamo, da bomo delali čast našoj velkoj fari.

Naslednje točke sporeda je bilo *petje i telovadba*. Krasno se je odrezao oktet črensovskih dečkov. Madžari sami so je ne mogli prehaliti. Beltiński dečki so nastopili s tamburaškim zborom i z ednim jako posrečeno po „fantovsko“ zaokrožili. Bogojina pa — stara orlovska vrsta — je nastopila s prostimi vajami i na orodji. Njihovo lepo izvajanje je izzvalo pri gledalcuj dosta ploskanja, občüdüvanja i navdušenosti. Kobiljanski odsek je pokazao, ka zmöre vse dobra vola i vztrajnost. V ednom kratkom tjedni so se pripravili kobiljanski dečki za nastop v prostih vajah.

Kak zaključek cele slavnosti so vsi zborovalci s sprevanjom črensovsko-žizkovske godbe, ki je nevtrüdlivo ves čas sodelüvala, zaspevali cerkveno himno „Povsod Boga...“ Kak mogočna molitev i z ednim prisega je donela pesem:

Povsod Boga — naši mladini,
naj sveta vera jo blaži;
naj daje moč — mladim naporum
za vzore svete jo vzgoji.

zapira čelna stena.

V ladji najdemo šilasto, s kamnom okrašeno vratno odprtino, štero zapirajo neprilicne, pa izredno močne i z železjom pokrite dveri. Te dveri morejo biti jako stare i so na neštetih mestaj prelükñjane. Pri dveraj najdemo jako lepi kropilnik za blagoslövlveno vodö, šteri je napravljeni iz pësičnoga kamna, preprosto, pa v čistom gotskom slogi. Ladja pa ne kaže sleda starine, njeni nisiki obok je iz 1676. leta. Na oböki je kak sklepnik nameščeni velki grb Széchyjove rodbine: dvojavli orel z razprestrütimi perötü, nad glavama je petvejna korona z napisom: I. C. P. Sz. de R. Sz. Anno 1676 die 14 qbris. (Illustrissimus Comes Petrus Széchy de Rima Széch...)

Ladja je jako voska i nisika, zavolo vekšega mesta je na konci 18. stötine dobila dve stranskivi kapeli.

Kazojanska vizitacija postavla začetek fare v 1071. leto. Samö po sebi se razmi, da je cerkev kesnej nastänola. Stranskivi kapeli je dao zozidati grof Peter Szápäry 1748 i njegova žena 1746. Tak piše zapisnik can. visit. 1756. I.

Vhod južne stranske kapele s kamenim lokom je popolnoma podo-

Vpisovanje na realni gimnazij v Murski Soboti se bo vršilo po naslednjem razporedi: 1. sept. v I. razred in vsi dijaki, ki pridejo iz drugih zavodov ter v VII. in VI. razred. 2. sept. v II. in III. razred. 3. sept. v IV. in V. razred. Vpisovanje se bo vršilo vselej od 9. do 12. ure. 10. sept. bo ob 9. uri otvoritvena služba božja. Po službi božji, ki je za vse obvezna, odidejo učenci v gimnazijo.

Beltinci. Dnešnja nedelo 29. avgusta po ranoj sv. meši bo mela mladinska kmečka zveza v Beltincih redni mesečni sestanek v šoli. Vljučno so vabljeni vsi člani pa tudi vsi mladi i stari prijatelje kmečkoga gibanja. Na sestanki se bomo razgovarjali od važnih rečaj. Za člane udeležba obvezna. Vljučno vabi — Odbor.

Agrarno-gospodarska zadruga i Hranilnica i posojilnica v Črensovcih naznanjata svojim članom, da sta začnole od 23. avgusta naprej vsaki ponedeljek i tork tržiti gorstojeci les: borovje, grabe, ler, jeliče, hrastje v svojih šumaj v G. Mihalovci, gor od Štrigove v Medjimurji. Trži se po licitaciji za gotov penez.

Premestitve med učitelstvom v Slov. krajini: Petrič Ida iz Duge vesi v Lendavo; Horvat Janko iz Kapce v Bakovce; Peršič Alojzija iz Perroč v Bakovce; Ivanuša Angela iz Fikšincev v Dornovo; Marušič Valburga iz Andrijanec k Sv. Florijani; Pagon Frančiška iz Gor. Lendave k Sv. Vidi pri Grobelnom. — Vsem gg. učitelom i učitelicam želemo vnoogo sreče.

Hotiza. Na Velko mešo smo meli na Hotizi redko slavje, štero je malošteromi dodeljeno. Horvat Mihael pa njegova žena Orša sta se najmre včakala petdesetletnico skupnoga zakonskoga življenja — obslužavala sta zlato zdavanje. Petdeset let skupnoga trpljenja i veselja — lepa leta so to. Pri meši so podelili ekspozit g. Berden obema zdavanski blagoslov, šteri je bio združeni z lepim nagovorom na zlatoporočnica, ki je vnoge ljudi geno do skuz. Doma so pripravili malo goščenja, na šterom se je razvil tem bole domače i prisrčno veselje, ar so se ga vdeležili tudi naš jako priljubljeni g. ekspozit Berden. Zlatomi pari, šterima šče nihče ne bi prisodo zavolo mladoga pa zdravoga lica telko let, želemo, da bi se šče včakala bisernoga zdavanja. — Plot okoli cerkve, šteri je nadomesto železne rante, je zgotovljeni i dela jako lepi vtis na vsakšega, ki ide mimo. Zdaj šče namenimo napraviti grede i je zasaditi z rožami. Tudi predganico dobimo za kratek čas. To ščejo postaviti naši hotiški izseljenci sami v Franciji pa Nemčiji. S tem si postavijo jako lepi spomenik. Dozdaj so že praco poslali. Vupamo, da tudi tisti, ki so šče ne poslali, ne zaostanejo za njimi. Zaisitino lepa navada naših ljudi, da tak po svojih močaj skrbijo za lepoto cerkve, ar se dobro zavedajo, da je cerkev v istini vsakšemi pravi dom, gde vsakši najde svojo srečo pa mir.

ben glavnomi vhódi. Tudi na zvinešnoj, južnoj strani ladje je pod žlebnom vzdani napisni kamen, z gotskimi črkjiami: „1471. templ. Stí. Nicolai.“

Iz ladje vodi nisiki i prosti gotski slavolok v svetišče. Denešnje je samo polovica nigdašnjega, tisti deo, nad šterim je zozidani tóren; izhodni deo, apsida, slúži za zakristijo. Med tema deloma ležeči slavoloki podoben obok je z débelim zidom, zazidani i má za oltarom dvérno odprtino. Denešnje svetišče má prosti gotski križni obok, šteroga štiri rebra se stekajo v roži podobnom sklepni, končújejo pa se v prostih, pa lepih šilastih konzolaj v stenáj. Edino okno svetišča je novejšega postanka, na njegovom mestu je nigda biló pravokotno okéne tórna, kakša ešče dnes sđ na tórni. Severno od svetišča se vidi kak stranska zidina stara zakristija, štere dnes ne rabijo.

Tóren, kakši je dnes, shája iz dveh različnih časov. Spodnji deo, šteri sega do cerkvenoga slemena, je stari, jako močen zid iz pesičnoga kamna, gornji osemstranski deo pa je novejši. Neprilična baročna streha jako kvari tisti v ostalom dober vtis, šteroga zidina napravi.

V tórni je že jako počeni, liki

10. letnica Družbe sv. Rafaela na Brezjaj, navzoči slov. izseljenci iz vseh delov sveta, beograjski i ljubljanski škof i minister Korošec.

Vnogi naši čtevci mogoče niti ne vejo, ka je to družba sv. Rafaela. To je nad vse važna družba, ki skrbi za vse slovenske izseljence, raztrošene po celom sveti, tudi za naše iz Slov. krajine. Če pomislimo, kakše nevarnosti pretijo siromaškim izseljencem v tujini, keliko v istini trpijo od tühinskih gospodarov i se nišče za nje ne briga — zvün Družbe sv. Rafaela, te razmimo, kak nad vse važna je ta družba.

Preminočo nedelo je obslužavala svojo 10 letnico. Ves te čas so njoj predsednik *preč. p. Kazimir Zakrajšek*, frančiškan, ki so dobro znani našim ljudem v Ameriki, ar so v Chicagu duga leta bili njuv voditeo. Deset let se že trüdijs, da bi med nami Slovenci, ki smo doma, vzbüdili vekše zanimanje; skrb za naše brate i sestre v tujini, ovak nam jih tujina vniči.

Ob toj priliki so se zbrali vnogi pri Materi Mariji na Brezjaj, to je največšoj slovenskoj romarskoj poti, da proslavijo 10 letnico kak edna velka družina poleg svoje Matere. Tudi vnoogo izseljencov je prihitelo domov, tak iz Nemčije 430, iz Francije 320, med temi tudi trije moški i šest deklin iz

Izseljenski kongres v Ljubljani.

Drügi den 23. aug. pa se je vršo drügi izseljenski kongres v dvorani Union. Vdeležili so se ga zastopniki vnoгих družtev i korporacij. Socialnoga ministra je zastopao g. Barac, bana g. Kosi, ljubljanskoga škofa g. kanonik dr. Klinar, mariborskoga g. kanonik dr. Mirt. Zastopnika Rafaelove družbe za Slovensko krajino pa sta bila gg. kaplana D. Halas iz Lendave i I. Škafar iz Sv. Jurija ob Tabori. Oblübili so, da se kongresa vdeležijo tudi g. minister dr. Korošec, g. min. Cvetkovič i g. ban. Pa so ne mogli priti. Govorili so vnogi govorniki, kak velko i sveto dužnost mamo mi doma, da skrbimo za svoje izseljence. Drügi narodi, kak Poljaki, Nemci, zna-

Spačena imena. Pri zadnjoj povodni smo čteli v raznih novinaj ime kraja „Tri mlini“. Kak v našem narečji, tak v pismenom jeziki pravimo „trije mlini“, zato se ta smešna oblika mora tak popraviti. — Ravno tak smešno je: „srez murskosobotski“. Če nemre biti „Sobočki“, te bar naj bo „Soboški“. — Od „sobóta“ je privednik „sobotni“, rěči „sobotski“ pa nindri nega. To se mora popraviti i ne se ravnati po domišljiji *ednoga gospoda*, liki po jezikovnom čüti večine!

Kaput je zgübo Grüškovnjak Ivan, D. Bistrica 59. pri Müri na D. Bistrici, kde je občina Črensovci kupila kamen na ceste. Kaput je bio skoro ščista novi, prosi se najditeo, da ga vrne lastniki.

Na podporo naših listov je poslala Jug Marija iz G. Črnc v Franciji 13.75 Din. Bog povrni.

jako čistoga glasa tören iz 14. stoletja, na šterom se v izvornih malih gotičnih črkjaj čtē napis: „Xtus + rex + ecce + verus + homo + factu + est + 1 + 3 + 7 + 1.“

Za oltarom je dnes zakristija, štera je pravzaprav svetišče, njegova apsida. Ta oddelitev se je gotovo zгодila v lüterskom vrémeni, vè pa oni ešče dnes radi delajo zakristijo za svetiščem. To je bila njihova jako srečna miseo, ar je tak bár apsida ostala v kelko mogoče lepom stanji, ka bi se ovak komaj zgdülo. L. 1756. septembra 8. spisano pismo kanonične vizitacije guči od „sanctuarium duplicatum“ (dvojno svetišče), da osvedoči našo ugotovitev. Vmesna stena je te že bila, ar bi ovak omenjeni bio „sanctuarium simplex.“

Ta apsida se v tretjini šestereokota končúje z vednakim nadaljavanjom proti slavoloki. Denešnjih dvér na južnoj strani je prvotno ne biló i so je napravili pri razdelitvi.

Na ishod je dvodelno zazidano gotsko okno z rožastim kamenim okraskom na vrhi, dve stranski okni s prostov odprtinov se končújeta v detelične oblike ostrini, ravnokak južno okno nad zdajšnjimi dverami. Obok pa okraski so v lepom stanji.

naše krajine, iz Belgije, Holandije, Amerike, Argentine. Vsi so se zbrali na Brezjaj, gde je bila najpre sv. meša s predgov, nato pa zborovanje. Mešo, ki je bila vóni, so meli beograjski nadškof *dr. Ujčić*, predgo med mešov pa ljubljanski škof *dr. Kožman*. Njuve rěči so se vsem navzočim globoko vtisnole v spomin. Glavno miseo, ki so jo povedali, je: Mati Marija nas bo rešila, gde koli smo raztepeni, samo ljubimo jo, kak svojo Mater.

Po sv. meši pa se je vršilo slavnostno zborovanje. Govorili so vnogi govorniki, med njimi tudi minister *g. dr. Korošec*. Po svojem govori je minister *dr. Korošec* dao 10.000 Din Rafaelovoj družbi. Tudi izseljenci so govorili. Gda je 15 letni dečko, rojeni v Franciji, stopo na tribuno i začno govoriti, so se vsi razjokali, gda je tožo, kak jim tujina mačeha šče zatajiti pravo mater Slovenijo. Po zborovanji so se izseljenci razšli k svojim dragim. Naše prekmurske izseljence, ki so prišli iz Francije, pa za tri tje dne nazaj idejo, so na postaji Otoče pozdravili lendavski kaplan *g. Halas*, ki so se vdeležili zborovanja na Brezjaj.

jo za vsakšega svojega izseljenca; gde je i kak se njemi godi i skrbijo za njega. Dühovnike i učitele pošilajo za njimi, da jih občuvajo, ka v tujini ostanejo verni i da svoj materni jezik ne zatajijo. Mi Slovenci smo pa tak mali narod — samo nekaj nad eden milijon nas je — četrtina naših bratov je v tujini i tak malo za nje znamo. Zato se pa zdaj ustanovi zbornica za izseljence. Ta zbornica bo mela rěč v Beogradu i tak ležej dosegnemo, da se naša država zgene i začne malo bole skrbeti za naše izseljence i njuve pravice braniti pri drügih državaj. Bog daj blagoslov! (Zavolo pomenkanja prostora smo ne mogli več objaviti od te važne rěči).

Velki Dolenci. Na nas je svet skoro že pozabo, tak smo bili nekam skriti i zapüščeni. Zdaj smo se pa tüdi mi že malo razgibali i smo začnoli pod vodstvom našega delavnoga g. plebanoša zbirati mladino i vpelavati vse v lepo prosvetno drüštveno življenje. Tudi za tabor v soboti se lepo pripravljamo i neščemo zaostati za drügimi farami, čeravno živemo na najsevernejšem špici naše krajine. Kak izgleda nas bo prišlo na tabor v Soboti telko, ka bi naša vnožina lahko delala čast največšoj fari. Prosimo samo železniško upravo, naj nam preskrbi za te den zadosta vagonov, da se bomo lahko lepo vozili i pridemo dobre vole v Sobotu.

Obeso se je preminoči tjeđen v Mostji Gönc Franc starejši moški. Ka je nesrečnoga pognalo v smrt, se ne ve. Misli se, da se je navolo življenja.

Rebrasti obok sestoji iz šestih reber, štera se stekajo v sklepni, šteri je simbolična glava, končújejo pa se posamezno v lepih konzolaj na stranskoj steni. Na rebrovji sloneči obok tvori šest trikotnih polj.

V severnoj stranskoj steni je mala pa lepa odprtina za svestvo, štere kameni okras se zdaj jako ne vidi zavolo dostakrat namazanoga zmáza.

To svetišče, četüdi prosto i málo, je samó na sebi jako lepo. Ravno zato, ar je málo i so stené zidane iz močnoga pesičnoga kamna, odzvüna nega podpornikov, štere najdemo vseširoj pri gotskih cerkváj, zvün pod tórnom i koncom ladje, gde so nizki enočlenski podporniki.

Na severnoj strani toga svetišča se drži tórna stara zakristija, štere stari strop je odstranjeni, dveri v svetišče zazidane. Zanimiva starina te zakristije so zvinešnje železne dveri v lepo izrezanoj, s kamnom okrašenoj pravokotnoj odprtini.

Zakristija, svetišče, stari deo tórna i največši deo ladje so zidani iz močnoga pesičnoga kamna.

Edino pismo, štero guči od cerkve, je prepis prle omenjenoga zapisnika kanonične vizitacije, overovljeni 5. febr. 1757. od grofa Jožefa Battyánya,

Vmor na Petanjcih. Preminoči tjeđen se je zgodu vmor, šteroga je živla edna žena s svojim nedostojnim življenjom. Mož, ki je k smrti smekno ednoga hüdobnjaka, se je šo taki javiti i je povedao, zakaj se to zgodilo.

Občni zbor Agr. zadruga v Črensovcih je skleno, da se bo letos obhajala 10. letnica Agr. zadruga, štera je z svojimi borbami spravila zemlo našemi siromaškomi narodi i njemi milijone prihranila proti spekulantom, ki so ga šteli napelati na dragi odküp zemle.

Jesenski velesejem v Ljubljani bomo imeli letos od 1. do 12. septembra. Prireditv bo obsegala celo vrsto kulturnih i gospodarskih razstav, ki bodo zavzemale okrog 40.000 m² prostora. Največa izmed teh razstav bo razstava slovenskega novinarstva, ki bo zavzemala 4 razstavne zgradbe. Tu bo podan prikaz in razvoj naših pisanih i tiskanih novin, novin v podobi, govorenih i petih novin v živi sliki. Vse to bo poživljeno z raznimi strokovnimi razstavnimi objekti. Tako bo razstavljena moderna tiskarna v obratu, model tovarne papirja v obratu itd. Tekom razstave bo izhajal sejemski dnevnik, ki ga bodo urejevali kar tam na velesejmu. Slovenski misijonarji prirede etnografsko i misijonsko razstavo „Indija“. Ta razstava nam bo prikazala tajne in čare nam tako tuje Indije, njeno kulturo, v glavnem pa delovanje slovenskih misijonarjev. Razstavo „Materi za otroka“ priredi Zveza gospodinj v Ljubljani. Razstava bo obsegala higijeno, zdravstvo in vzgojo otroka v predšolski i šolski dobi, prehrano, obleko, igrače itd. Javnost bo tüdi tokrat zanimala umetnostna razstava slovenskih likovnih umetnikov. Cvetlično razstavo priredi „Klub ljubiteljev cvetic“ v Ljubljani, ki bo gotovo zelo pestra. Izpopolnjena pa bo ta razstava še z razstavo eksotičnih ribic in pa z razstavo metuljev. Ljubitelji sadjarstva si bodo mogli ogledati vzoren sadni vrt, zasajen s plemenitim špalirnim sadnim drevjem. Med nami je zelo mnogo rejcev malih živali. Zato na velesejmu ne bo manjkala razstava malih živali, ki jo priredi društvo „Živalca“. V posebnem živalskem vrtu pa bo na ogled dlakasta in pernata divjad naših gozdov. Pri vsem tem da seveda ne bo manjkalo razstav raznih industrijskih i obrtniških proizvodov, med njimi tudi slavno znana razstava pohišstva. Harmonika je postala naš splošen naroden instrument. Jugoslovanski harmonikarji se bodo udarili za jugoslovansko prvenstvo v nedeljo dne 12. septembra. Utrujenim in zabaveželnim bo na razpolago lepo zabavišče, kjer se bodo mogli odpočiti i okrečiti ob izvrstnih domačih jestvinah i pijačah. Koncerti, ples, velikomestni variete s provvtrstnimi atrakcijami bo nudil dovolj zabave. Pri popoldanskih varietetnih predstavah, ki bodo na prostem, ne bo vstopnine. Na železnihcäh ima vsak obiskovalec polovično vozino. Na odhodni postaji naj poleg cele vozne karte do Ljubljane kupi še rumeno železniško izkaznico za Din 2.— Na velesejmu bo dobil velesejmsko legitimacijo in potrdilo o obisku, nakar bo imel brezplačen povratek. Potovanje v Ljubljano je dovoljeno od 27. avg. do 12. sept., povratek pa od 1. do 17. septembra.

VABILO

na XII. redni občni zbor Kmečke posojilnice v Murski Soboti, r. z. z n. z., ki se vrši dne 13. septembra 1937 ob 11 uri v uradni prostorih posojilnice.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora,
2. Poročilo načelstva,
3. Poročilo nadzorstva,
4. Odobritev računskega zaključka za l. 1936,
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob napovedanem času ne bil sklepčen, se vrši za eno uro kasneje drugi občni zbor na istem mestu in z istim dnevnim redom, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov.

N a č e l s t v o,

požunskoga prošta i vizitatora Železne županije.

Znotrašnja oprema cerkve je te bila ista kak dnes. Denešnji farof je bio zidani l. 1756. i je tak kak stanivánjska hiža edna najstarejših zidin v Soboti.

Na cesti Sobotu—Radgona je stala v občini Veščici stara kapela, štero je grofica Gertruda Széchy postavila v čast sv. Gertrudi. Ta kapela je 1756. leta že v jako zapüščenom stani bila. Neki Mikloš Rajnar iz Kroga je bio kak bogoslovoc zavolo pokvarjenosti odpüščeni iz györskoga seminšča i je okoli 1750. grozovito poškodüvao to kapelo, zavolo čemeröv. Tisti čas je vsako leto na tretji den vüzma bila tü boža služba. Ta kapela se je v začetki 19. stoletja podrla i dnes niti ne vemo, gde je stala.

Od denešnje sobočke cerkvi se mora kak starina obdržati spodnji deo tórna i apsida staroga svetišča, ladja pa itak nema starinske vdanosti i se mirne düše lejko poderé, če bi se zidala nova cerkev, ka je že goréče potrebno. (Gda je dr. Ivanocy I. 1900 pisao te članek, te so ešče ne bile v svetišči sobočke cerkvi odkrite freske slike, ki so najstarešje v Slovenskoj krajini. Op. prev.) (Dale).

Mladini za počitnice.

Ob krvavi revoluciji.

Pred vrati neke cerkve v Parizu je posedal mnogo let vedno na istem mestu berač Jakob in prosil mimoidoče milih darov. V ono cerkev je hodil maševat mlad duhovnik z imenom Pavlin. Bil je bogate, imenitne rodovine in je bil silno radodaren. Vsak dan se je ustaval pri Jakobu in mu je stisnil darček v roke. Nekega dne pa Jakoba ni bilo na svojem mestu, drugi dan zopet ne. Duhovnika je začelo skrbeti, če Jakob morda ni zbolel. Poizve za njegovo stanovanje in ga gre obiskat. Res ga najde bolnega na revnem ležišču. Berač se zavzame, ko vidi duhovnika pred seboj in reče:

„O, gospod, vi ste preveč dobri, da pridete k takemu ubožcu.“

„Saj smo duhovniki prijatelji nesrečnih ubožcev, — odgovori Pavlin — in midva sva tudi že znanca.“

„Oh, gospod, ko bi me vi poznali, bi drugače govorili. Oh, jaz nesrečnež sem zavržen od Boga in ljudi.“

„Od Boga? — se začudi duhovnik — ne govori tako, ako si morda tudi grešil, obžaluj in spovej se in Bog ti bo odpustil.“

„Meni ne bo odpustil.“

„Kako, da ne, ali ne obžaluješ?“

„Oh, kesam se, kesam že 30 let.“

Poslušajte mojo nesrečo. Ob krvavi revoluciji sem bil v službi v gradu bogate družine. Moja gospoda — grof, grofica, dve hčerki in en sinček, so bili sama dobrota. Toda jaz sem jih v onih strašnih dneh preganjanja sramotno izdal. Da bi dobil njihovo premoženje, kakor so mi revolucijonarji obljubili, sem jim pokazal kraj, kamor so se skrili. Vsi so bili obsojeni na smrt, samo mali sinček Pavlin ne, ker je bil premlad.“

Duhovnika Pavlina je pri teh besedah spreletel mrzel pot. Berač pa nadaljuje:

„Ko so bili obsojeni, so vse štiri vrgli zvezane na voziček in jih peljali na morišče. Jaz, zverina, sem gledal, ko so jim odsekali glave. Od tistega časa nimam miru ne podnevu ne ponoči, vedno so mi pred očmi. Glejte, tam za zagrinjalom so njihove podobe.“

Duhovnik, bled kot smrt se zgrudi na kolena ob revno ležišče in ostane tako skoro pol ure. Potem vstane, se prekrži in odgrne zagrinjalo in zagleda na podobi — svojega očeta in svojo mater.

„Jakob, jaz ti hočem od strani božje odpustiti, hočem te spovedati.“

Jakob se je spovedal. Ko je bila spoved končana, reče duhovnik:

„Jakob, ljubi Bog ti je odpustil, pa to še ni vse, tudi jaz ti odpuščam iz ljubezni do njega. Oni, ki si jih izdal v smrt, so bili moj oče, moja mati, moji dve sestri.“

Vika Razlagova:

Iz življenja vzornega očeta.

Oba sinova, Fric in Lojze sta dobila naznanilo o materini smrti — prepozno. Noben ni mogel priti domov, da bi še vsaj enkrat videl milo materino obličje. Ko je sin Lojze sprejel brzojavko, je obnemel. Nemo je zrl na mrtve črke, ki so mu tako grozovito ranile srce. Samo ena beseda je izšla preko njegovih ustnic, — samo ena v neizmerni bolesti izgovorjena beseda, tako mila in sladka beseda — mati. Zašibila so se mu kolena, planil je k oknu in dolgo zrl nepremično skozi. Sam je bil s svojo boleščjo. Sam, ker je hotel biti sam. Drugi dan je zaprosil za dopust. Dobil ga je. Vrnil se je na dom. Nekaj dni za njim je prišel tudi Fric domov. Dolgo sta molče strmela drug v drugega, beseda ni mogla preko ustnic, srca so jima bila ena sama bolečina. Odšla sta skupno na nov sveže zasut grob, — k materi. Tamkaj je Fric v obupni boli zaklical: „Mati, zlata mila mati, zakaj si nas zapustila?“ Ves onemogel je padel na zemljo in njegove solze so padale na gomilo, pod katero je večno sanjalo zlato materino srce.

Minula je vojna. Sin Fric se je za vedno vrnil nazaj k svojim dragim. Pogosto so se vračale njegove misli

Za bolšo ceno.

Pod tem naslovom piše „Murska Krajina“ v svoji 32. številki uvodni članek, šteroga pisec se jako pofarbano mantra doli spraviti dobro gospodarstvo današnjih politikov i gospodarstvenikov na kakovost blaga, okoli šteroga se prej sličje današnje zvišane cene i pravi, da dobro kmetijstvo, štero je prava gonilna sila vsemi našemi gospodarstvom življenji.

Zapomnite si gospodje okoli „M. Krajine“, da mi kmetje dobro znamo odkec je odvratno dobro gospodarstvo i kakšni gospodar more biti i ka je zrok, da se je vse inači vredilo v državi i ka je naša dužnost do tistih šteri, so sposobni za to delo.

Znajte, da mi ne smo gledali nigdar z prekržanimi rokami, ar smo vsigdar delali tisto, štero se nam je konči nekaj izplačalo. Ali na žalost, smo mi gonilna sila pri svoji najboljšoj voli, za sebe nikaj ne delali, nego samo za druge, šteri so vživali naše trude i se dobro bogatili. Vnogi si je od svojih vüst odtrgao krüh i dao živinčeti, da naj bode dobro skrmleno, da tak dobi tudi bolšo ceno, a gospodom je vseedno to najbolše živinče bilo blekasto i dobo si za njo 2—3 Din za kilo, poleg toga pa je živinče moglo zgūbiti do 50 kil, inači je ne dobo bilo.

Mislite gospodje, ka mi ne vemo dobro, ka gde nas je bolelo i ešče zdaj boli za tisto pofarbanost? Zdajšnja mogočna roka nas ne kuče več tak kak prvle, to se pa lahko zahvalimo našim zdajšnjim voditelom, šteri so vse časti i hvalevredni, da so nas rešili teh nevol. Vnogo smo zatrpeli i zagledali, ar smo mogli, ali zdaj nam je prišla pomoč, da slobodno povemo, ka se nam je godilo.

Pomlmo nazaj dobro, ka se je pred par leti z nami godilo. Prišli so k nam talijanski küpci, šteri so po naših senjaj küpūvali živino po 4—5 Din. za kg., a bili so naednok zavrnjeni v kot od mogočnjakov i med pogučanjom ostali pri meri i ne so več küpūvali. Tak so nadale mogočnjaki küpūvali po nesramno niskih cenaj i delali sebi velke dobičke, ar so se s talijanami dogučali, da bodo oni za njih küpūvali. Pa te ešče zdaj gospodje okoli M. Krajine znajo tak pofarbano pisati, kak da bi ne meli oni pri tom nikšega haska i nam ščejo pri belom dnevi posvet vužgati.

Ne smo v tak velikoj tmici, ka ne bi znali, gde so nam vrata na bolšo pot odprta. Znamo pa dobro, da gospodje, šteri so sebi v Belgradi vrata i pot gradili, so nas kmete skoro spravili na kodiško palico. A rešili so nas zdajšnji naši voditelji, šteri so preperečili gospodom milijonarom takšne dobičke si delati na našoj „blekas-

k materi in iz otroških bledih žalostnih obrazov je bilo brati bolečino, ki toži za izgubljeno svojo življensko srečo.

Sin Lojze je ostal nekaj časa doma. Nekega dne pa je tiho odšel. Nihče ni vedel kam. Oče in domači so bili v skrbeh. V najtežjem pričakovanju pa so sprejeli od njega zaboj z njegovo obleko, priložen je bil zraven listek s sledečo vsebino:

„Dragi! Moja in mojih dveh prijateljev zaobljuba je bila, ako nam Marija obvaruje življenje pred vojnim ognjem, posvetimo svoje življenje samo Bogu in hodimo njegova pota. Ker je Marija uslišala naše prošnje, smo dolžni, da ji dano obljubo tudi čimprej izpolnimo. Ne bodite v skrbeh za me. Jaz sem srečen.

Vaš hvaležni Lojze.“

Oče je bil potolažen. Vedel je, da Lojze misli postati duhovnik. Z hvaležnim srcem je zahvalil Boga za to srečo. Blagi Lojze je zvesto izpolnjeval svojo Mariji dano obljubo. Naglo se je bližal svojemu cilju.

Nekaj let po materini smrti. Na Fricjevem domu je vodila gospodinjo najstarejša hčerka Helena, ostale sestre so ji pomagale. Marija, komaj sedemnajstletna, je postajala od dne do dne bolj zamišljena. Kaj je bil vzrok temu, je bilo znano edino le Bogu in Marijini mlajši sestri Reziki. Mnogokrat sta po cele ure imele skupaj dolge tajne pogovore. Ko je Marija spoz-

Od 1.—12. septembra

LJUBLJANSKI

Od 1.—12. septembra

VELESEJEM

50% popusta na železnice, parobrodih.

Na odhodni železniški postaji kupite ručeno legitimacijo za D 2.-

RAZSTAVA SLOV. NOVINARSTVA

Razstava Indija. * Materi za otroka. * Umetnost. * Vrtnarstvo. Eksotične ribice. * Zoo. * Male domače živali. * Industrija, obrt.

Tekmovanje harmonikarjev 12. IX.

KRASNO ZABAVIŠČE.

VELIKOMESTNI VARIETE, popoldanske predstave zastonj.

Vabimo Vas!

Pisma naših iz tujine.

Hvalen Jezus i Marija!

Zdaj se vam, g. urednik, prvič oglašim iz te mrzle tujine. Jaz kak vaš dugoletni naročnik, želem vam lubo zdravje od Gospodnoga Boga i da bi šče duga leta vrejūvali naše liste, šteri so nam na najveško radost i veselje. Naznanjam vam, da sam v dobrom krščanskem mestu. Vsako nedelo i sveitek lahko idem k božoj službi. To je moje največke veselje. Pozdravim vas g. urednik, kak tudi celo Jelensko farno, našega dobroga g. plebanoša, mojo ženo ino troje dece, tudi mater, rodbino, sosede i vsa Slovensko krajino. Ostanite vsi z Bogom!

VOGRINČIČ JOŽEF,
Gerlinci iz Francije.

Šimon Ludovik, Francija iz Motvarjevca pričakuje teško izseljeniškoga duhovnika, pozdravlja vse, šteri se trudi pri Novinaj za izseljenje i vse v domačem kraji, drago mamo,

toj i „loušoj“ živini i so si pri mastnih dobičaj sebi delali velke bleke.

Vj gospodje nam kmetom ne pripovidavlite od dobre pasme, nego od dobrih i poštenih küpcov, šteri nedo šteli pri našem biki zaslužiti drugoga bika, nego z menšim zaslužkom se zadovoljijo.

Pišete nam, da zdaj samo od 600 kil više teške bike lahko za 6 Din. odamo i to dobro blago. Zdaj pa küpūjejo niže i više od 600 kil za edno i isto ceno i ne gledoč na „blek“, a to pošteni trgovci od drugec, šteri se veselijo našoj dobroj živini, da je dobro skrmlena.

Či nam druge pomoči ne vete pisati, kak pasmo i od padajočih cen po poplavi, te de bogše, če te z bolšov pasmov vred šli v kavarno igrat.

S tem vas pozdravlamo mi kmetje.

nala, da svoje tajnosti ne more prikrivati več, posebno očetu ne, je pogumno stopila neki večer pred njega, ter proseče dejala: „Ljubi oče! Vidim, da je zgubil svet zame vsako vrednost, da ne bom našla nikoli prave sreče v njem, sem sklenila, zapustiti dom ter oditi v — samostan. Ako me želite kedaj videti srečno in zadovoljno, ne branite mi vstopa vanj“. Oče je ganjen poslušal svojo hčerko. Ni ji mogel takoj odgovoriti. Po dolgem molčanju je rekel Mariji: „Idi, otrok moj, kamor te vodi hrepenenje srca, ako vidiš v tem svojo srečo. Ne branim ti, bodi srečna in moli za me“. Marija ni mogla dovolj lepo zahvaliti dobremu očetu. Njena lepa čista duša je bila polna nekaljene sreče, ki je v besedi ni mogla izreči. Radosten smehljaj je zaigral na njenih ustnicah. „Oče, še eno prošnjo imam do Vas“, je z nekim strahom izpregovorila Marija: „Tudi Rezika želi iti, z menoj“. Začuden jo je pogledal oče. „Rezika? Saj ni zdrava in njej samostansko življenje škoduje, ona ni zanj. Naj ostane doma“, tako je govoril oče, ki se je resno bal za zdravje svoje hčerke Tezezeje. Ali Marija je prosila za sestro, ker je vedela, kak udarec bi bila očetova odpoved za blago Rezikino srce. Marija je prosila in izprosila sestri — vstop v samostan. Čez nekaj tednov sta se obe poslovili od dragih domačih in odšli svoji sreči nasproti.

brata, rodbino i vse prijatele i vse kobiljančare, šteri tak pridno se trudi za svojo cerkev i za božo službo, zahvaljuje se tudi g. vredniki za ves trüd za izseljenje, šteri najdejo edino v Novinaj i Marijinom listi tolažbo.

Ošljak Jožef i žena Ana, Francija iz Filovec se zahvalujeta na rednom pošiljanji naših listov i gda te dobita v roke, jiva skuze polevlejo od veselja. Naznanjata, ka sta pri krščanskoi družini i ka ideta lejko vsako nedelo k sv. meši. Pošilata pozdrave g. vredniki, oči, materi, bratom i sestram i maloj hčerkici, celoj bogojanskoj fari posebno pa yesi Filovci.

Pošta.

V. Razlagova, Ljutomer. Vaše je vse brezplačno, uprava prilaga čake vsakomi. — Horvat Margareta, Echelle. Naročnino je plačao Gumilar Aleksander, širiteo. Za celo leto je v redi. — Gjörköš Jožef, Turnišče. Sprejeli 300 Din. za l. 1933. Za leto 1934 i 35 je vse plačano. — Rajbar Ana, Mounes. Novine pošilamo, naročnino sprejeli, knjigo sv. M. Trezike naročili. Nas obvesti, gda jo dobiš. — Sobočan Kristina, Lorilian aux Noels i ne de Perrusian Indre et Loire ma plačano Din 45 više; naročila Bobovec Margita. Kde je naslov? — Sarjaš Roze domači. Vaša ma Din 25 dobiti za nazaj, povejte nam njeni naslov, ali pa pridite po penze. — Lang Jakob, A Vico, Corse, France. Pesmarico poslali, stane Din 56. — Hanc Roza, Francija iz Črensovec. „Krščansko devilstvo“ smo ti poslali, stane Din 29-50 par. — Č. V. Mačkovič. Po vašoj želi smo popravili. — Vuk Gizela, Nemčija. V molitvaj se Te spominamo i Ti želemo vse dobro na duši i telu. Piši nam kaj. Položnic za Nemčijo šče nemamo, zato naj plačajo oča doma. — Gjura Štefan, Čikago. Sprejeli po Grüškovnjak Štefan 3 dolare naročnino. — Činč Franc, Francija. Novine kotajo mesečno Din 6. — Kocar Micika, Beograd. Naročnina do konca leta Din 12-50. — Grah Cecilija, Vielmur, Francija. Nega nikšega duga. Zaprošeno knjižico poslali. — Toplak Ignac, Francija. Naročnina plačana. — Zver Ivan, knjigovez. Sobota. Če ešče neste, pošlite na ogled Stare molitvene knjige g. Mih. Golobi župnik Haly Cross Rectory 450 Pine Str. Bridgeport Conn N. Amerika. Vekše število ščejo naročiti.

Mariji je Dobri Bog izpolnil njeno največjo željo. Rezika pa je s strtim srcem zrla v prihodnost. Njen najslajši up, da bi postala kdaj redovnica, je bil v kratkem času uničen. Težka bolezen, ki se ji je pojavila najpoprej na očeh, je bila vzrok, da je zapustila samostan in ljubljene drage sestre, med katerimi je preživela toliko lepih solčnih dni. Po dolgem času zdravljenja se ji je bolezen tako izboljšala, da je začela znova upati, da še kedaj postane redovnica. Ljubi Bog pa je imel s to blago dušo, ki je tako hrepenela po Njem, vse druge namene. Na praznik rojstva Gospodovega, je sedela Rezika s svojo starejšo sestro Jozefo v sobici. Naenkrat je začutila bolečine v prsni. Napadel jo je hud kašelj in na njenih bledih ustnicah se je prikazala krv. Sestra je drugi dan šla z Reziko k zdravniku. In s tistim dnem je bila zapečatenjena njena usoda. Rezika je postajala vedno slabejša. Minula je zima, pihajala je spomlad. Upalih lic in izžetih moči, je zrla uboga trpinka skozi okno pomladno srečo, ki ji ni mogla vrniti tega, po čem je tako hrepenelo njeno ubogo srce. (Dalje).

Edno tretino kave ščejo tudi letos vničiti v Braziliji, da tak obdržijo redno ceno. Kavoz zažgejo i to nad 10 jezero vagonov. To delajo milijonarje, šteri so nigdar ne siti.